

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

„UNIS GROUP“ DRUŠTVA OGRANIČENE ODGOVORNOSTI

2020.

Broj: 01-02-09-11-4-2530-6/20

Sarajevo, juni 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	6
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	7
1.	UVOD	7
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	8
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	9
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
6.1	BILANS USPJEHA	11
6.1.1	Prihodi	11
6.1.1.1	Poslovni prihodi.....	11
6.1.1.2	Finansijski prihodi	12
6.1.2	Rashodi.....	12
6.1.2.1	Poslovni rashodi	12
6.1.2.2	Finansijski rashodi	15
6.1.2.3	Ostali rashodi.....	15
6.1.3	Finansijski rezultat.....	15
6.2	BILANS STANJA.....	16
6.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	16
6.2.2	Tekuća sredstva.....	18
6.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	18
6.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	18
6.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	19
6.2.3	Kapital.....	19
6.2.4	Obaveze.....	20
6.2.4.1	Dugoročna rezervisanja i razgraničenja	20
6.2.4.2	Kratkoročne obaveze	20
6.2.4.3	Pasivna vremenska razgraničenja	22
6.2.5	Popis sredstava i obaveza.....	22
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	22
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	23
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	23
7.	NABAVKE	23
8.	SUDSKI SPOROVI.....	25
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	26
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	27
	Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine	28
	Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine	30
	Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine(Indirektna metoda).....	31
	Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2020 . godine	33

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja „**UNIS GROUP**“ Društva ograničene odgovornosti (u daljem tekstu: Društvo), koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2020. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Troškovi agentske provizije u iznosu od 1.123.356 KM, koji se odnose na 2019. godinu, evidentirani su u finansijskim izvještajima za 2020. godinu. Navedeno je za posljedicu imalo da su troškovi i obaveze za 2020. godinu precijenjene, a finansijski rezultat potcijenjen za navedeni iznos. Ovakvo računovodstveno evidentiranje nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, tačkama 4.49 i 4.50 Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje i MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva (tačka 6.1.2.1 Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima bavili smo se u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja, i ne dajemo posebno mišljenje o njima. Utvrdili smo da su sljedeća pitanja ključna pitanja revizije, koja treba objaviti u našem izvještaju:

Priznavanje prihoda

Društvo je na 31. 12. 2020. godine iskazalo poslovne prihode u iznosu od 5.386.293 KM. Oni predstavljaju prihode osnovne djelatnosti Društva, a potiču od prodaje oružja i vojne opreme poslovnim partnerima na osnovu sklopljenih ugovora.

Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno je da se prihodi priznaju kada se kontrola nad dobrima ili uslugama prenosi na kupca, tako da pojam kontrole zamjenjuje postojeći pojam rizika i koristi. Usmjerali smo pažnju na ovo područje zbog činjenice da su prihodi važna mjera u procjeni uspješnosti poslovanja Društva.

Provjerili smo priznavanje prihoda i njihovo evidentiranje kroz testiranje prihoda na bazi uzorka. Cilj je bio uvjeriti se da li se priznaju u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja vezanim za priznavanje prihoda.

Naše revizijske procedure, između ostalih, uključivale su:

- testiranje priznavanja prihoda u odgovarajućem periodu;
- provjeru ima li evidentiranih prihoda koji ne zadovoljavaju zahtjev za priznavanje;
- procjenu potpunosti i tačnosti objava povezanih s prihodima, u skladu sa zahtjevima sadržanim u Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Na osnovu prikupljenih dokaza, smatramo da je priznavanje prihoda vršeno u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;

- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja „UNIS GROUP“ Društva ograničene odgovornosti, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Društvo nije donijelo Trogodišnji plan poslovanja – plan razvoja za period od tri godine, niti je izvršilo godišnje usaglašavanje plana i predložilo reviziju radi usklađivanja s tržišnim uslovima, u skladu s članom 73. Statuta Društva (tačka 5. Izvještaja);**
- 2. Organi upravljanja nisu poduzeli odgovarajuće aktivnosti kako bi Društvo zaštitili od negativnih ekonomskih posljedica koje su nastale usljed nepostupanja po zaključenom ugovoru sa „Pretisom“ d.d. Vogošća. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, prema kojem su u obavezi da poslove obavljaju savjesno, s pažnjom dobrog privrednika i u razumnom uvjerenju da djeluju u najboljem interesu Društva (tačka 6.2.4.2 Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Organi upravljanja Društva – Skupština i Nadzorni odbor – donijeli su odluke o neusvajanju Izvještaja Uprave o poslovanju „UNIS GROUP“ d.o.o. Iliđza za 2019. godinu, koji uključuje finansijski izvještaj i Izvještaj revizora za 2019. godinu. U Zapisniku sa osme redovne sjednice Nadzornog odbora od 20. 5. 2020. godine navedeno je da članovi nisu bili informisani o postupcima provedenih nabavki u iznosu od 734.503 KM (tačka 4. i 7. Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 24. juni 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Potrebno je da Uprava, Nadzorni odbor i Skupština, u okviru svojih nadležnosti, poduzmu aktivnosti i urede poslovanje Društva, u skladu s njegovim Statutom i Zakonom o privrednim društvima, kako bi se poslovanje obavljalo u skladu sa propisima i postavljenim poslovnim ciljevima.	tačka 4.
2.	Uskladiti interne akte sa zakonskim propisima i osigurati njihovu implementaciju, u cilju uspostave adekvatnog sistema finansijskog upravljanja i kontrole.	tačka 4.
3.	Formirati Odbor za reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Statutom.	tačka 4.
4.	Izraditi trogodišnji plan poslovanja – plan razvoja Društva za period od tri godine, u skladu s članom 73. Statuta.	tačka 5.
5.	Planiranje poslovnih aktivnosti urediti internim aktima i na godišnjem nivou revidirati i usaglasiti plan poslovanja s kretanjima na komercijalnom tržištu, u skladu s članom 73. Statuta Društva.	tačka 5.
6.	Troškove i obaveze računovodstveno evidentirati u momentu nastanka, u periodu na koji se odnose, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i tačkama 4.49 i 4.50 Okvira za finansijsko izvještavanje.	tačka 6.1.2
7.	Ukoliko u momentu priznavanja ne postoji odgovarajuća knjigovodstvena isprava, evidentiranje troškova i obaveza vršiti u korist pasivnih vremenskih razgraničenja, u skladu s MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva.	tačka 6.1.2
8.	Povećanja vrijednosti stalnih sredstva knjižiti u skladu s načelima priznavanja, prema MRS-u 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.	tačka 6.2.1
9.	Formirati fond rezervi, u skladu s članom 24. Statuta Društva.	tačka 6.2.3
10.	U potpunosti poštovati odredbe zaključenih ugovora, posebno vodeći računa o ispunjavanju obaveza dobavljača prilikom isporuke ugovorene robe, u cilju zaštite imovine Društva.	tačka 6.2.4.2
11.	Godišnji popis imovine i obaveza Društva provesti u rokovima koji su propisani Zakonom o računovodstvu i reviziji i članom 57. Pravilnika o računovodstvu.	tačka 6.2.5
12.	Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.	tačka 6.5

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o radu;
- Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- Zakon o kontroli vanjskotrgovinskog prometa oružja, vojne opreme i robe posebne namjene;
- Zakon o slobodi pristupa informacijama;
- Statut Društva;
- Pravilnik o nabavkama;
- Pravilnik o zaštiti poslovne tajne;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

„UNIS GROUP“ Društvo ograničene odgovornosti Ilidža osnovano je Odlukom Vlade Federacije BiH od 29. 9. 2008. godine i Odlukom o izmjenama i dopunama od 23. 12. 2008. godine. Registrovano je Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu od 26. 1. 2009. godine. Osnovni kapital iskazan je u iznosu od 5.000 KM i u 100% je vlasništvu Federacije Bosne i Hercegovine. Statutom Društva utvrđena je djelatnost firme, iznos osnovnog kapitala, postupak nabavke, planiranje poslovanja, investicije, primjena knjigovodstvenih i finansijskih računovodstvenih standarda, rezerve i druga pitanja u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o proizvodnji naoružanja i vojne opreme i Zakonom o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme u Federaciji Bosne i Hercegovine. Osnovna djelatnost Društva je promet naoružanjem i vojnom opremom. Ostvaruje prihod prodajom robe na inostranom tržištu na osnovu sklopljenih ugovora. Ugovori s krajnjim kupcem sklapaju se direktno ili preko agenta. Društvo prethodno zaključuje ugovor s dobavljačima – povezanim preduzećima iz grupe koja se bave proizvodnjom naoružanja i vojne opreme. Povezana preduzeća su Društva s većinskim državnim vlasništvom su: „Pretis“ d.d. Vogošća, „BNT TMIH“ d.d. Novi Travnik, „Unis Ginex“ d.d. Goražde, „Igman“ d.d. Konjic, „Zrak“ d.d. Sarajevo i „Binas“ d.d. Bugojno.

Za realizaciju poslova i ciljeva poslovanja Društvo je formiralo osnovne organizacione jedinice: Kabinet uprave, Služba za komercijalne poslove, Služba za finansijske i računovodstvene poslove i Služba za pravne poslove i ljudske resurse.

Pravilnikom o radu detaljno je uređena unutrašnja organizacija, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje organizacionim dijelovima, grupe složenosti poslova i druga pitanja u vezi s organizacijom rukovođenja.

U Društvu je na 31. 12. 2020. godine bilo 15 zaposlenika, a sistematizovano je 17 radnih mjesta. Sjedište Društva je na Ilidži, u Ulici Ustanička br. 11.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, sa prekidima u periodu od januara do aprila 2021. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši finansijsku reviziju Društva. Nakon izvršene revizije za 2020. godinu dato je ukupno 12 preporuka.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Rukovodstvo Društva odgovorno je za uspostavljanje sistema internih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i njihova usklađenost s važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Skupština Društva je, u skladu sa Zakonom o privrednim Društvima (član 310) i Odlukom o osnivanju društva (član 27), donijela Statut 30. juna 2011. godine. Zakonom o privrednim društvima Statut uređuje, između ostalog, pitanja upravljanja i način donošenja odluka, sastav, način imenovanja i razrješenja, ovlaštenja i odgovornosti organa Društva.

Uvidom u dokumentaciju, uvjerali smo se da poslovanje Društva nije usklađeno sa Statutom i Zakonom o privrednim društvima. Uprava i organi upravljanja nisu uspostavili organizaciju i poslovanje u skladu sa njima, iako su bili u obavezi.

Sva privredna Društva, u skladu s članom 372. Zakona o privrednim društvima, dužna su oblik, formu, osnovni kapital i statut uskladiti sa ovim Zakonom. Uvidom u dokument konstatujemo da nije u potpunosti prilagođen organizacionom obliku društva.

Društvo je donijelo značajan broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka, kao što su: Pravilnik o finansijskom poslovanju, Pravilnik o računovodstvenim politikama, Pravilnik o zaštiti poslovne tajne, Pravilnik o nabavkama, Pravilnik o blagajničkom poslovanju, Pravilnik o reprezentaciji i drugi. Međutim, doneseni interni akti nisu bili dovoljni da se uspostavi funkcionalan sistem internih kontrola, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH i Standardima interne revizije u javnom sektoru. To je za posljedicu imalo konstatovane propuste i nalaze koje smo dali u Izvještaju o obavljenoj reviziji.

Finansijske izvještaje za 2020. godinu potpisala je Aida Čustović, certificirani računovođa, koja nije zaposlenica Društva i sa kojom su potpisana dva ugovora o djelu (19. 2. 2020. i 16. 7. 2020. godine), za izradu godišnjeg i polugodišnjeg finansijskog izvještaja. Ugovorena neto naknada po ugovoru je 600 KM. Pravilnikom o sistematizaciji predviđeno je radno mjesto rukovodioca službe za finansijske i računovodstvene poslove (certificirani računovođa), ali nije popunjeno.

Društvo je u 2013. godini donijelo Pravilnik o zaštiti poslovne tajne, u skladu sa Statutom i Zakonom o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme. Pravilnikom o zaštiti poslovne tajne definisano je koji podaci su tajni, kao i način njihovog obilježavanja. Prema Zakonu o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme u FBiH, tajni podaci su: planovi proizvodnje naoružanja i vojne opreme i njihovo ostvarenje, programi istraživanja i razvoja naoružanja i vojne opreme, kapaciteti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, tehnološki postupak proizvodnje naoružanja i vojne opreme i konstruktivna dokumentaciji kao i uvoz i izvoz naoružanja i vojne opreme. **Uvidom u Pravilnik utvrdili smo da se, pored ovih, još neki podaci smatraju tajnim (npr. podaci o primanjima zaposlenih). Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da dokumenti nisu pravilno klasifikovani i označeni u skladu s članom 6. Pravilnika, odnosno da oznaka stepena tajnosti nije ispisana na dokumentima, kako je definisano ovim članom.**

Društvo je, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH¹ i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH,² sačinilo Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2020. godinu i odredilo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu.

Preporuke:

- **potrebno je da Uprava, Nadzorni odbor i Skupština, u okviru svojih nadležnosti, poduzmu aktivnosti i urede poslovanje Društva, u skladu s njegovim Statutom i Zakonom o privrednim društvima, kako bi se poslovanje obavljalo u skladu sa propisima i postavljenim poslovnim ciljevima;**
- **uskladiti interne akte sa zakonskim propisima i osigurati njihovu implementaciju, u cilju uspostave adekvatnog sistema finansijskog upravljanja i kontrole.**

Organi upravljanja

Organi upravljanja Društva su: Skupština, Nadzorni odbor, Uprava i Odbor za reviziju.

Skupštinu Društva čine opunomoćenici koje je imenovala Vlada FBiH. Opunomoćenik je Stipo Buljan, zaposlenik Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije. Skupština je u 2020. godini održala tri sjednice (jedna redovna i dvije vanredne). **Na redovnoj sjednici koja je održana 14. 8. 2020. godine donesena je Odluka o neusvajanju Izvještaja poslovanja za 2019. godinu i Odluka o neusvajanju odluke o raspodjeli dobiti za 2019. godinu.**

Nadzorni odbor čine: predsjednik Enes Bikodušić i članovi: Amer Salihović i Mirza Emirhafizović. Imenovani su Odlukom Skupštine Društva na sjednici održanoj 18. 5. 2018. godine na period od četiri godine od dana donošenja Odluke. Nadzorni odbor održao je devet sjednica u 2020. godini (pet redovnih i četiri vanredne). Nadzorni odbor donosi odluke o sazivanju Skupštine i odobrenja o pokretanju nabavki. Na održanim sjednicama Nadzorni odbor je razmatrao: Pravilnik o nabavkama privrednog društva i prijedloge odluka o izmjenama i dopunama Statuta.

Na osmoj redovnoj sjednici, održanoj 20. 5. 2020. godine, donesena je Odluka o neusvajanju Izvještaja o poslovanju za 2019. godinu. Odluka o neusvajanju donesena je nakon rasprave o Izvještaju, a u Zapisniku sa sjednice navedeno je sljedeće: nabavka službenog automobila nije bila predviđena u Planu poslovanja, a Nadzorni odbor nije u potpunosti upoznat s načinom provođenja procedure nabavke građevinskih radova na administrativno-poslovnim objektu, što je šire pojašnjeno u tački 7. Nabavke.

Upravu Društva čini direktor Mirsad Siručić kojeg je imenovao Nadzorni odbor na mandatni period od četiri godine, počevši od 1. 8. 2018. godine.

Društvo nije formiralo Odbor za reviziju, što je obaveza prema članu 84. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Statutom.

Preporuka:

- **formirati Odbor za reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Statutom.**

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Plan poslovanja je osnova aktivnosti Društva, a njegovo izvršenje predstavlja indikator uspješnosti upravljanja i rukovođenja, tako da je dobro planiranje jedna od osnovnih pretpostavki za uspješno ostvarivanje ciljeva poslovanja. Obaveza rukovodstva je da prati i poduzima aktivnosti na izvršenju plana, te ga, u slučaju njegovog odstupanja, revidira i usuglasi. Uprava treba posebno voditi računa prilikom planiranja raspoloživih sredstava za izmirivanje preuzetih obaveza po ugovorenim poslovima, kao i održavanje cjelokupnog poslovanja na zadovoljavajućem nivou, u skladu s članom 73. Statuta Društva.

---

¹ „Sl. novine FBiH“, broj 38/16

² „Sl. novine FBiH“, broj 06/17

Uprava Društva sačinila je Plan poslovanja za 2020. godinu, na koji je saglasnost dao Nadzorni odbor 20. 12. 2019. godine.

Plan poslovanja za 2020. godinu sačinjen je na bazi statističkih pokazatelja i realizaciji poslova koji su ugovoreni u prethodnom periodu, te planiranih poslovnih ciljeva, prema uslovima u međunarodnom okruženju i kapacitetima domaćih fabrika. U finansijskom aspektu Plana dat je pregled finansijske projekcije očekivanih prihoda, rashoda, kapitalnih izdataka, izvora finansiranja i projicirani finansijski rezultat.

Osnovne ekonomske kategorije planirane su u sljedećim iznosima:

KM						
R.br.	Pozicija	Ostvareno u 2019. god.	Plan za 2020. god.	Ostvareno u 2020. god.	Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	25.005.219	20.461.423	6.053.958	24	30
II	Rashodi	22.044.467	19.880.228	7.694.515	35	39
III	Dobit/Gubitak prije poreza	2.960.752	581.195	(1.640.557)	(55)	(282)

U 2020. godini iskazani su ukupni prihodi u iznosu od 6.053.958 KM, što je u odnosu na Plan manje za 14.407.465 KM, a u odnosu na prethodnu godinu za 18.951.261 KM. Zbog kašnjenja u realizaciji ugovora sa ino kupcima došlo je do smanjenja ukupnih prihoda od prodaje robe. Pandemija COVID-19 imala je negativan uticaj na poslovanje Društva, što je dovelo do pomjeranja rokova isporuke kupcima i nemogućnosti održavanja inspekcije robe predstavnika kupca.

Rashodi u 2020. godini iskazani su u iznosu od 7.694.515 KM, što je u odnosu na Plan manje za 12.185.713 KM, a u odnosu na prethodnu godinu za 14.349.952 KM. Razlog smanjenja ukupnih rashoda odnosi se najvećim dijelom na smanjenje rashoda po osnovu nabavne vrijednosti prodane robe, jer nije došlo do realizacije ugovora.

U 2020. godini iskazan je neto gubitak perioda u iznosu od 1.640.557 KM, za razliku od 2019. godine kad je iskazan dobitak prije poreza od 2.960.752 KM.

Društvo je planiralo izvođenje radova II Faze administrativno-proizvodnog objekta u Vogošći u vrijednosti od 700.000 KM, za unutrašnje radove i opremanje kancelarija, što nije bilo realizovano.

Društvo, iako je bilo u obavezi, u skladu s članom 73. Statuta, nije donijelo Trogodišnji plan poslovanja – plan razvoja Društva za period od tri godine. Također, nije izvršilo godišnje usaglašavanje plana i predložilo reviziju radi usklađivanja s tržišnim uslovima, s obzirom na značajna odstupanja realizovanog u odnosu na planirano, iako je Uprava već u martu 2020. godine imala saznanja o problemima u realizaciji. Društvo nema propisanu internu proceduru o načinu i metodologiji planiranja, kojom bi se osiguralo praćenje efikasnosti i ekonomičnosti i usaglašavanje planiranih aktivnosti.

Uprava Društva izvještavala je Nadzorni odbor putem mjesečnih, polugodišnjih i godišnjih izvještaja. Izvještavanje resornog ministarstva putem Skupštine Društva vrši se najmanje jednom godišnje, a obavezno po izradi godišnjeg izvještaja o poslovanju, koje uključuje finansijski izvještaj i izvještaj revizora i Nadzornog odbora.

Preporuke:

- **izraditi trogodišnji plan poslovanja – plan razvoja Društva za period od tri godine, u skladu s članom 73. Statuta;**
- **planiranje poslovnih aktivnosti urediti internim aktima i na godišnjem nivou revidirati i usaglasiti plan poslovanja s kretanjima na komercijalnom tržištu, u skladu s članom 73. Statuta Društva.**

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2020. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku, koje je direktor Društva odobrio 26. 2. 2020. godine.

Izvještaj o poslovanju za 2019. godinu nije usvojen, iako su ga Nadzorni odbor i Skupština Društva razmatrali. Organi upravljanja Društva donijeli su odluke o neusvajanju Izvještaja Uprave o poslovanju „UNIS-GROUP“ d.o.o. Ilidža za 2019. godinu, koji uključuje finansijske izvještaje i Izvještaj revizora za 2019. godinu. Uvidom u dokumentaciju i zapisnike Nadzornog odbora, konstatujemo da nije bilo dovoljno koordinacije i komunikacije Uprave prema Nadzornom odboru, prvenstveno po pitanju značajnih nabavki u 2019. godini, zbog čega nije usvojen navedeni Izvještaj, što je šire pojašnjeno u tački 7. Izvještaja.

Izvještaj o poslovanju za 2020. godinu usvojio je Nadzorni odbor 23. 4. 2021. godine koji je, zbog ostvarenog gubitka u 2020. godini, naložio Upravi da najkasnije u roku od 30 dana donese plan mjera za očuvanje adekvatnosti kapitala. Skupština Društva donijela je 28. 5. 2021. godine Odluku o usvajanju Izvještaja o poslovanju za 2020. godinu.

6.1 BILANS USPJEHA

6.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi:

	KM	
	1. 1. - 31. 12. 2020.	1. 1. - 31. 12. 2019.
PRIHODI	6.053.958	25.005.219
Poslovni prihodi	5.386.293	24.121.749
Prihod od prodaje robe	5.350.814	24.121.749
Prihodi od prodaje usluga	29.337	-
Ostali poslovni prihodi	6.142	-
Finansijski prihodi	667.571	880.135
Ostali prihodi i dobici	94	3.335

6.1.1.1 Poslovni prihodi

Društvo priznaje prihode u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 15 – Prihodi, kako bi se prikazao prenos proizvoda ili usluga kupcima u iznosu koji odražava naknadu za koju Društvo očekuje da ima pravo u zamjenu za te proizvode ili usluge. Osnovno načelo iskazano je u okviru modela koji se sastoji od pet koraka. Prihodi se sastoje od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodane proizvode, robu ili usluge u redovnom poslovanju umanjene za porez na dodanu vrijednost, rabate, diskonte i druge popuste date kupcima i iznose naplaćene u ime treće strane.

Poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 5.386.293 KM i čine ih prihodi od prodaje robe, prihodi od prodaje učinaka i ostali poslovni prihodi. Oni predstavljaju prihode osnovne djelatnosti Društva, a potiču od prodaje oružja i vojne opreme poslovnim partnerima na osnovu sklopljenih ugovora. Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno je da se prihodi priznaju kada se kontrola nad dobrima ili uslugama prenosi na kupca, tako da pojam kontrole zamjenjuje postojeći pojam rizika i koristi.

Prihodi od prodaje robe iskazani su u iznosu od 5.350.814 KM i manji su za 18.770.935 KM u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na prihode od prodaje oružja i vojne opreme poslovnim partnerima na osnovu sklopljenih ugovora. Razlozi smanjenja na ovoj poziciji šire su objašnjeni u tački 5. Izvještaja.

Društvo je registrovano za obavljanje ovih djelatnosti, što je u skladu sa Statutom Društva.

Prihodi od prodaje usluga iskazani su u iznosu od 29.337 KM i odnose se na prihode ostvarene po osnovu agentske provizije za društvo „Binas“ d.d. Bugojno.

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 6.142 KM i najvećim dijelom odnose se na naplate štete od osiguravajućih društava (5.963 KM).

6.1.1.2 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iznose 667.571 KM i najvećim dijelom odnose se na prihode po osnovu priznatih odobrenja od dobavljača u inostranstvu (222.959 KM), prihode od umanjenja obaveza prema dobavljačima u zemlji (214.425 KM), pozitivnih kursnih razlika koje su nastale kao rezultat usaglašavanja stanja na deviznim računima (205.434 KM) i ostale prihode.

6.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi u iznosu od 7.694.515 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 14.349.952 KM, a čine ih:

	KM	
	1. 1. – 31. 12. 2020.	1. 1. – 31. 12. 2019.
RASHODI	7.694.515	22.044.467
Poslovni rashodi:	6.895.083	21.787.361
Nabavna vrijednost prodate robe	4.601.974	17.864.593
Materijalni troškovi	18.817	129.004
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	572.780	598.153
Troškovi proizvodnih usluga	143.158	1.535.339
Amortizacija	37.018	38.684
Troškovi rezervisanja	161.919	132.578
Nematerijalni troškovi	1.359.417	1.489.010
Finansijski rashodi	765.210	253.193
Ostali rashodi i gubici, osim stalnih sredstava namijenjenih prodaji	34.222	3.913

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 6.895.083 KM i čine najznačajniju stavku u strukturi ukupnih rashoda.

Nabavna vrijednost prodate robe

Nabavna vrijednost prodate robe iskazana je u iznosu od 4.601.974 KM i odnosi se na troškove nabavne vrijednosti izvezene robe za ino kupce. Roba je nabavljena po osnovu zaključenih ugovora sa domaćim dobavljačima, i to „BNT-TMIH“ d.d. Novi Travnik u ukupnom iznosu od 2.680.730 KM i od „Igman“ d.d. Konjic u iznosu od 1.921.244 KM.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u iznosu od 18.817 KM. Najvećim dijelom odnose se na: utrošeno gorivo i mazivo (4.570 KM), troškove grijanja (3.636 KM), utrošeni materijal za održavanje (3.413 KM), te utrošeni kancelarijski materijal (1.719 KM).

Utrošeno gorivo za službena vozila iskazano je u iznosu od 4.327 KM. Društvo raspolaže sa dva službena vozila koja se koriste u skladu s Pravilnikom o upotrebi službenog automobila, usvojenim u julu 2016. godine. Pravilnikom je definisano vođenje evidencije o izdatim putnim nalogima vozila. Tokom 2020. godine Društvo je nabavku goriva vršilo od dobavljača „HIFA Petrol“ d.o.o. Sarajevo, u skladu s ugovorom potpisanim nakon provedenog direktnog sporazuma za nabavku.

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

U okviru poslovnih rashoda značajni su izdaci za plaće i ostala lična primanja, a njihova struktura je:

	KM
Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih	572.780
Troškovi plaća i naknada plaća	465.826
Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih	56.130
Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl.	37.687
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	10.377
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	2.760

Obračun i isplata plaća i naknada vrši se u skladu sa Zakonom o radu,³ Pravilnikom o radu (u primjeni od 2019. godine), Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta (2019. godina) i ugovorima o radu.

Pravilnikom o radu na jedinstven način su regulisane plaće zaposlenih, osnovna i najniža neto plaća, koeficijenti po grupama složenosti poslova, dodaci i naknade plaća i dodatna primanja. Obračun i isplate naknada troškova zaposlenih vršene su u skladu s podzakonskim aktima koji regulišu pojedine vrste naknada.

Najviša neto plaća isplaćena u Društvu u 2020. godini iznosila je 3.271 KM, najniža 860 KM, dok je prosječna plaća iznosila 1.539 KM. Visinu plaća za direktora utvrđuje Nadzorni odbor i reguliše se ugovorom o radu, na koji saglasnost daje i resorno ministarstvo, u skladu sa Zakonom o plaćama i drugim materijalnim pravima članova upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH. Ugovorom je utvrđena mjesečna osnovna plaća direktora Društva u iznosu od 3,6 prosječnih mjesečnih neto plaća isplaćenih u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, uvećana za svaku godinu navršenog staža za 0,6%.

Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih, iskazani u iznosu od 56.130 KM, regulisani su i isplaćeni u skladu s Pravilnikom o radu i odlukama direktora o visini utvrđenih naknada. U okviru ovih troškova najznačajniji su: troškovi toplog obroka od 31.033 KM, troškovi prevoza na posao i sa posla od 8.838 KM i troškovi regresa za godišnji odmor u iznosu od 7.050 KM.

Naknade za topli obrok obračunavale su se na osnovu Odluke direktora o utvrđivanju visine naknade za ishranu u toku rada u visini od 1% dnevno prosječne mjesečne neto plaće ostvarene u Federaciji BiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Naknade za prevoz na posao i sa posla odnose se na troškove prevoza za zaposlenike kojima nije osiguran prevoz na posao i sa posla. Utvrđene su članom 62. Pravilnika o radu, po kojem radnik koji putuje svaki dan na posao od mjesta stanovanja do mjesta rada, ostvaruje pravo na naknadu u visini mjesečne karte gradskog, prigradskog, odnosno međugradskog saobraćaja. Pravo na naknadu ostvari se na osnovu pisanog zahtjeva radnika, potvrde o prebivalištu i utvrđene kilometraže potvrdom prevoznika.

Naknada zaposlenima za godišnji odmor (regres) u 2020. godini iskazana je u iznosu od 7.050 KM. Pravilnikom o radu i Odlukom o visini regresa regulisano je da se regres isplaćuje u iznosu od 50% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji u posljednja tri mjeseca prije isplate. Regres za 2020. godinu isplaćen je za 15 zaposlenika.

Troškovi službenih putovanja zaposlenih odnose se na troškove dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu. Visina dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu isplaćuje se na način propisan za federalne organe uprave.

³ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16

Naknade članovima odbora iskazane su u iznosu od 37.687 KM, a odnose se na isplate naknada članovima Nadzornog odbora, te pripadajućih poreza i doprinosa. U skladu s Rješenjem o imenovanju, Zakonom o porezu na dohodak,⁴ Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak⁵ obračunava se i isplaćuje mjesečna naknada članovima odbora. Predsjedniku Nadzornog odbora isplaćuje se mjesečna naknada u visini od jedne prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, a članovima 80% od iznosa mjesečne naknade predsjednika Nadzornog odbora Društva.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su u iznosu od 10.377 KM i odnose se na troškove po osnovu zaključenih ugovora o djelu, te pripadajućih poreza i doprinosa. Ove naknade obračunavaju se u skladu sa zakonskim propisima, na osnovu potpisanih ugovora, između ostalog za usluge prezentacije i audiozapisa, izrade izvještaja o transfernim cijenama, izrada finansijskih izvještaja za 2019. godinu i period od 1. 1. 2020. do 30. 6. 2020. godine. Za usluge izrade finansijskih izvještaja potpisan je ugovor s vanjskim saradnikom, iako je Pravilnikom o sistematizaciji predviđeno radno mjesto rukovodioca službe za finansijske i računovodstvene poslove (certificirani računovođa).

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 143.158 KM. Najznačajniji su troškovi: transportnih usluga u iznosu od 120.524 KM, usluga održavanja u iznosu od 11.090 KM (usluge čišćenja i održavanja poslovnih prostorija, održavanja transportnih sredstava i softvera u skladu s potpisanim ugovorima), te troškovi reklame i sponzorstva u iznosu od 6.306 KM (izrada promotivnog videospota u svrhu predstavljanja na sajmovima i troškova za kataloge i promo-materijal).

Troškovi transportnih usluga najvećim dijelom odnose se na transport za realizovane ugovore sa ino kupcima u 2020. godini. Prevoz je obavljen u skladu sa zaključenim ugovorom sa dobavljačem „Baf International“ d.o.o. Sarajevo, nakon provedenog postupka nabavke po osnovu dva ugovora (na iznos od 120.515 KM). Ugovoreni transport robe je na relaciji fabrika „Igman“ d.d. Konjic do luke zemlje kupca.

Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 37.018 KM. Obračunavaju se linearnom metodom otpisa, tokom procijenjenog korisnog vijeka imovine. Primjenjuju se stope amortizacije propisane nomenklaturom, što je detaljnije pojašnjeno u tački 6.2.1 Izvještaja.

Troškovi rezervisanja

Troškovi rezervisanja za sudske sporove iskazani su iznosu od 161.919 KM i odnose se: rezervisanja za sudske sporove po osnovu Odluka direktora za: iznos od 152.231 KM za upravni spor koji je pokrenula Porezna uprava i iznos od 9.688 KM za spor bivšeg zaposlenika protiv Društva, u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

Rezervisanja u iznosu od 152.231 KM odnose se na dodatno obračunati porez na dobit za period od 1. 1. 2014. do 12. 2. 2018. godine, po izvršenoj kontroli Porezne uprave FBiH u 2020. godini.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 1.359.417 KM, i najvećim dijelom odnose se na: ostale nematerijalne troškove (1.225.748 KM), troškove platnog prometa (69.983 KM – platni promet u zemlji i inostranstvu i druge bankarske usluge vezane za akreditivne i garancije), troškove neproizvodnih usluga (26.522 KM – notarske i advokatske usluge, komunalne, revizijske usluge i sl.), troškove poreza, naknada i taksi (13.514 KM), troškove poštanskih i telekomunikacijskih usluga (11.931 KM – poštanske, telefonske, internet-usluge), troškove premija osiguranja (5.974 KM – imovine, prometnih sredstava i osiguranje zaposlenih od posljedica nesretnih slučajeva od „Sarajevo osiguranja“ d.d. Sarajevo), te troškove reprezentacije (4.868 KM).

---

⁴ „Sl. novine FBiH“, 10/08, 09/10, 44/11, 7/13, 65/13

⁵ „Sl. novine FBiH“, 67/08

Ostali nematerijalni troškovi odnose se na troškove provizija za agente na osnovu sklopljenih ugovora sa agentima: O. G. E. u iznosu od 1.123.356 KM i U. M. S. u iznosu od 101.373 KM.

Sa agentom O. G. E. sklopljen je ugovor o posredovanju na realizaciji ugovora sa ino kupcem (za 6 lotova u 2016. godini). Obaveze Društva po ugovoru sa ino kupcem su završene isporukom lota 6 u junu 2019. godine, kad je i evidentiran prihod po ovom osnovu. Međutim, trošak provizije za lot 6 knjigovodstveno je evidentiran tek 31. 12. 2020. godine, kada je izvršeno plaćanje obaveze prema agentu. Ugovorom je definisano plaćanje agentu nakon što ino kupac uplati sredstva Društvu.

Trošak za agentsku proviziju u iznosu od 1.123.356 KM nije priznat u 2019. godini, kad je evidentiran prihod i izvršena isporuka, niti je izvršeno rezervisanje za potencijalne obaveze, što nije u skladu s članom 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (član 33. Zakona o računovodstvu i reviziji koji je na snazi do marta 2021. godine), tačkama 4.49 i 4.50 Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje po kojima se rashodi priznaju u bilansu uspjeha na osnovu direktne povezanosti između nastalih troškova i ostvarenih pojedinačnih stavki prihoda i MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. To je imalo za posljedicu da su troškovi i obaveze za 2020. godinu precijenjeni za 1.123.356 KM, a finansijski rezultat potcijenjen za navedeni iznos.

Također, trošak za obavljanje usluga revizije nije u cijelosti priznat u 2020. godini. Ugovoreni iznos za ovu uslugu iznosi 11.700 KM, a 5.850 KM (50% od ugovorenog iznosa) je priznato kao trošak 2020. godine. To je imalo za posljedicu da su troškovi i obaveze tekućeg perioda potcijenjeni za 5.850 KM, a finansijski rezultat precijenjen za navedeni iznos.

Preporuke:

- *troškove i obaveze računovodstveno evidentirati u momentu nastanka, u periodu na koji se odnose, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i tačkama 4.49 i 4.50 Okvira za finansijsko izvještavanje;*
- *ukoliko u momentu priznavanja ne postoji odgovarajuća knjigovodstvena isprava, evidentiranje troškova i obaveza vršiti u korist pasivnih vremenskih razgraničenja, u skladu s MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva.*

6.1.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su u iznosu od 765.210 KM, a se odnose na: rashode kamata (440.010 KM) i negativne kursne razlike (325.199 KM).

Rashodi od kamata odnose se na rashode po osnovu penala za kašnjenje isporuke, koje obračunavaju ino kupci po osnovu potpisanog ugovora (428.851 KM) i zatezних kamata po osnovu Rješenja Porezne uprave FBiH (11.159 KM).

Negativne kursne razlike obračunate su na kraju poslovne godine na potraživanja i dugovanja u stranoj valuti, u skladu s MRS-om 21 – Efekti promjena deviznih kurseva. Negativne kursne razlike iskazane su po osnovu potraživanja od kupaca iz inostranstva na 31. 12. 2020. godine.

6.1.2.3 Ostali rashodi

Ostali rashodi iskazani su u iznosu od 34.212 KM i odnose se na dodatne obaveze po Rješenju Porezne uprave FBiH, utvrđene inspekcijom kontrolom za period od 1. 1. 2014. do 31. 12. 2019. godine, koje je Društvo priznalo u cijelosti.

6.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u 2020. godini ostvarilo gubitak u iznosu od 1.640.557 KM, dok je u 2019. godini iskazana dobit u iznosu od 2.662.648 KM.

Na negativan finansijski rezultat u najvećoj mjeri uticala je nemogućnost realizacije potpisanih ugovora sa ino kupcima. Naime, u 2020. godini planirani su prihodi u iznosu od 14.407.465 KM, a realizovano je samo 6.053.958 KM (30%). Pandemija COVID-19 imala je negativan uticaj na poslovanje Društva, što je prouzrokovalo nemogućnost održavanja inspekcije robe predstavnika ino kupca, a što je imalo za posljedicu pomjeranje rokova isporuke kupcima.

Testiranjem određenih stavki rashoda uočeni su propusti koji ukazuju na to da je finansijski rezultat potcijenjen jer Društvo:

- nije računovodstveno evidentiralo dio troškova i obaveza po osnovu agentske provizije u iznosu od 1.123.356 KM u momentu njihovog nastanka, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i tačkama 4.49 i 4.50 Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Struktura stalnih sredstava na datum bilansa je:

	KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	1.562.104	1.283.691
Nematerijalna sredstva	10.160	16.846
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.463.732	1.098.820
Ostala dugoročna potraživanja	86.643	71.016
Dugoročna razgraničenja	1.569	97.009

Nematerijalna sredstva iskazana su u neto iznosu od 10.160 KM (bruto iznos 46.675 KM i ispravka vrijednosti 36.515 KM). Sastoje se od ulaganja na tuđim stalnim sredstvima.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najveći dio stalnih sredstava i iskazani su u neto iznosu od 1.463.732 KM. Struktura i promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi daju se u tabeli:

Opis	Zemljište	Postrojenja i oprema	Transportna sredstva	Investicije u toku	Ukupno
Nabavna vrijednost					
na 1. 1. 2020.	24.261	113.530	117.000	931.923	1.186.714
- direktna povećanja u 2020. godini	-	11.817	5.964	389.280	407.061
- prenos sa pripreme	-			(11.817)	(11.817)
- otuđenje i rashodovanje	-	2.101	-	-	2.101
na 31. 12. 2020.	24.261	123.246	122.964	1.309.386	1.579.856
Akumulirana amortizacija					
na 1. 1. 2020.	-	71.752	16.142	-	87.894
- amortizacija	-	12.335	17.997	-	30.332
- otuđenje i rashodovanje	-	2.101		-	2.101
na 31. 12. 2020.		81.985	34.139	-	116.124
Neto knjigov. vrijednost					
na 31. 12. 2019.	24.261	41.778	100.858	931.923	1.098.820
na 31. 12. 2020.	24.261	41.272	88.825	1.309.386	1.463.732

Zemljište je iskazano u iznosu od 24.260 KM i u 2020. godini nije bilo promjena na ovoj poziciji.

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 41.272 KM, a čini ih kancelarijska i informatička oprema. Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme u iznosu od 11.817 KM najvećim dijelom odnosi se na nabavku opreme (5.511 KM) i kompjuterske opreme (4.713 KM). Smanjenje na ovoj poziciji odnosi se na rashodovanu opremu i obračunatu amortizaciju za 2020. godinu.

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 88.825 KM, a čine ih dva službena vozila. **Vrijednost na ovoj poziciji neosnovano je povećana za 5.964 KM. Trošak zamjene dijelova zbog učinjene štete na vozilu ne može biti priznat kao povećanje vrijednosti stalnog sredstva jer se, prema tački 12. standarda MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, radi o naknadnim troškovima koji se priznaju u izvještaju o dobiti kao rashod kada su nastali. Na ovaj način precijenjena je vrijednost transportnih sredstava i finansijski rezultat za 5.964 KM, a troškovi podcijenjeni za isti iznos.** Smanjenje na ovoj poziciji odnosi se na obračunatu amortizaciju za 2020. godinu.

Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi iskazani su u iznosu od 1.309.386 KM i odnose se na investicije u toku za izgradnju administrativno-proizvodnog objekta u Vogošći. Nekretnina je kupljena od Društva „Unis tools“ d.o.o. Sarajevo 25. 9. 2018. godine na osnovu sklopljenog ugovora po cijeni od 582.663 KM. Sa firmom „Mevludin – Commerc“ sklopljen je ugovor za rušenje i izgradnju objekta (faza I) 20. 9. 2019. godine, ukupne vrijednosti od 679.503 KM. Vrijednost radova povećana je aneksom ugovora za 36.799 KM. Radovi su okončani u predviđenom roku (u junu 2020. godine) i izabran je izvođač za II fazu. Ugovor je sklopljen 24. 12. 2020. godine sa Društvom „Vindi-tip“ d.o.o. Sarajevo, na ukupnu vrijednost od 667.269 KM.

Planom poslovanja za 2019. godinu za kompletnu adaptaciju bilo je predviđeno 950.000 KM, a vrijednost zaključenih ugovora do kraja 2020. godine je 1.383.571 KM (samo za dvije faze). Da bi se radovi okončali, odnosno objekat izgradio i bio spreman za upotrebu, potrebno je u narednom periodu realizovati radove iz faze III i IV (elektroinstalacije, ventilacija, klimatizacija i grijanje u Planu poslovanja za 2021. godinu planirano 530.000 KM).

Preporuka:

- **povećanja vrijednosti stalnih sredstva knjižiti u skladu s načelima priznavanja, prema MRS-u 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.**

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa stalnih sredstava, i to za svako pojedinačno sredstvo, tokom procijenjenog korisnog vijeka sredstva. Za obračun amortizacije za 2020. godinu nije donesena odluka direktora Društva.

Primijenjene stope amortizacije prikazane su u tabeli:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna sredstva	5	20
Postrojenja i oprema	6,67	15
Vozila	6,67	15
Računarska oprema	3	33,3

Društvo raspolaže dokazima o vlasništvu nad svim nekretninama u posjedu.

Hipoteke i založno pravo: Društvo nema ograničenja u raspolaganju imovinom, niti su na nekretninama i pokretnim stvarima upisana založna prava u korist trećih lica.

Ostala dugoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 86.643 KM i predstavljaju date garancije na dobro izvršenje posla.

6.2.2 Tekuća sredstva

6.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:

	KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
ZALIHE	3.635.245	121.186
Dati avansi za robu	3.635.245	121.186
Sitan inventar	20.930	16.970
Ispravka sitnog inventara	(20.930)	(16.970)

Dati avansi iskazani su u iznosu od 3.635.245 KM i predstavljaju avanse date dobavljačima u zemlji s kojima su sklopljeni ugovori o saradnji za isporuku robe za čiju su prodaju sklopljeni ugovori s ino kupcima. Avansi su dati dobavljačima „BNT-TMIH“ d.d. Novi Travnik (3.199.200 KM) i „Igman“ d.d. Konjic (430.744 KM), za isporuku ugovorene robe za prodaju krajnjem kupcu. Nije bilo kašnjenja za ugovorene isporuke. Izvršeno je usaglašavanje stanja na 31. 12. 2020. godine. Zalihe sitnog inventara otpisuju se 100% prilikom stavljanja u upotrebu.

6.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća:

	KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	4.263.353	5.258.630
Transakcijski račun – domaća valuta	390.687	1.904.033
Transakcijski račun – strana valuta	3.871.887	1.607.344
Izdvojena novčana sredstva za izdate garancije	-	1.746.923
Blagajna – domaća valuta	779	330

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na 31. 12. 2020. godine iskazani su u iznosu od 4.263.353 KM, a odnose se na novčana sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka i blagajni.

Transakcijski računi otvoreni su kod poslovnih banaka u zemlji: „Ziraat banka“ BH (glavni račun), „BBI“ banka i „Union banka“ d.d. Računi su otvoreni za poslovanje u domaćoj valuti i stranim valutama (EUR i USD). Ugovori s bankama potpisani su u ranijem periodu. Direktor Društva ovlašten je za potpisivanje i raspolaganje sredstvima kod poslovnih banaka.

Blagajna (domaća valuta) je regulisana Pravilnikom o blagajničkom poslovanju, a odnosi se na gotovinske isplate/uplate putem blagajne u sjedištu Društva. U glavnoj blagajni se evidentiraju: novčana sredstva podignuta sa transakcijskog računa u KM, isplate putnih naloga i dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu i manji računi. Visina blagajničkog maksimuma određena je Odlukom direktora Društva u iznosu od 1.500 KM.

6.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja:

	KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	534.630	10.388.564
Kratkoročna potraživanja	323.206	10.384.758
Potraživanja od kupaca	-	10.243.655
Sumnjiva i sporna potraživanja	1.214.947	1.214.947
Ispravka sumnjivih i spornih potraživanja	(1.214.947)	(1.214.947)
Druga kratkoročna potraživanja	323.206	141.103
Kratkoročni finansijski plasmani	80.000	-
Potraživanja za PDV	128.088	675
Aktivna vremenska razgraničenja	3.336	3.131

Potraživanja od prodaje po osnovu prodate robe pravnim licima iskazana su u iznosu od 0 KM. Svi poslovni partneri su na 31. 12. 2020. godine izmirili obaveze na osnovu isporučene robe.

Sumnjiva i sporna potraživanja iskazana su u iznosu od 1.214.947 KM i u potpunosti su ispravljena u prethodnom periodu.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 323.206 KM i čine ih potraživanja po osnovu više plaćenog poreza na dobit (251.971 KM) i potraživanja za date garancije za dobro izvršenje posla (71.016 KM).

Kratkoročni finansijski plasmani iskazani su u iznosu od 80.000 KM, a odnose se na datu kratkoročnu pozajmicu firmi „Binas“ d.d. s kojom je zaključen ugovor o kratkoročnoj beskamatnoj pozajmici 10. 12. 2020. godine na period od 30 dana. Pozajmica je vraćena 20. 1. 2021. godine.

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 3.336 KM i najvećim dijelom odnose se na unaprijed plaćene premije osiguranja.

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
KAPITAL	3.431.198	5.071.755
Državni kapital	5.000	5.000
Neraspoređena dobit ranijih godina	5.071.755	2.409.107
Neraspoređena dobit izvještajne godine	-	2.662.648
Gubitak tekuće godine	(1.640.557)	-
Gubitak do visine kapitala	(5.000)	(5.000)

Državni kapital iskazan je u iznosu od 5.000 KM i jednak je kapitalu iskazanom u sudskom registru. Udio FBiH u kapitalu je 100%.

Društvo nije formiralo Fond rezervi u skladu s članom 24. Statuta. Po ovom članu, u obavezne rezerve se svake finansijske godine od dobiti koju Društvo ostvari unosi najmanje 10%, dok rezerve ne dostignu 25% od ukupnog osnovnog kapitala Društva.

Gubitak do visine kapitala iz ranijeg perioda iskazan je u iznosu od 5.000 KM.

Neraspoređena dobit ranijih perioda od 5.071.755 KM odnosi se na ostvarenu dobit za prethodnih godina.

Skupština je 28. 5. 2021. godine donijela Odluku o pokriću gubitka za 2020. godinu i za ranije periode.

Preporuka:

- **formirati fond rezervi, u skladu s članom 24. Statuta Društva.**

6.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze u iznosu od 6.564.134 KM. Struktura je iskazana u tabeli:

	KM	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019.
OBAVEZE	6.564.134	11.980.316
Dugoročna rezervisanja i razgraničenja	96.308	82.279
Kratkoročne obaveze	6.008.988	11.683.319
Obaveze iz poslovanja	5.944.889	11.329.908
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja	45.672	39.496
Druge obaveze	5.392	5.483
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	13.035	10.328
Obaveze za porez na dobit	0	298.104
Pasivna vremenska razgraničenja	458.838	214.718

6.2.4.1 Dugoročna rezervisanja i razgraničenja

Dugoročna rezervisanja i razgraničenja, iskazana u iznosu od 96.308 KM, odnose se na rezerviranja za zadržane depozite za pravovremeno i kvalitetno izvršenje ugovora od dobavljača „Igman” d.d. Konjic. Garancija za dobro izvršenje posla iznosi 6,5% od ukupno ugovorenog iznosa. Iznos zadržane garancije bit će isplaćen na kraju garantnog perioda od 24 mjeseca.

6.2.4.2 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 6.008.988 KM, a odnose se na: obaveze iz poslovanja, obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih i druge obaveze.

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 5.944.889 KM. Odnose se na primljene avanse od 5.034.166 KM, obaveze prema dobavljačima u inostranstvu od 900.397 KM, obaveze prema dobavljačima u zemlji od 2.070 KM i obaveze prema dobavljačima – povezana pravna lica od 8.256 KM.

Primljeni avansi u iznosu od 5.034.166 KM odnose se na ugovorena avansna plaćanja po osnovu ugovora potpisanih sa ino kupcima u iznosima od 4.712.569 KM i 321.597 KM. Avansi su usklađeni s odredbama ugovora.

Obaveze prema dobavljačima (povezana pravna lica) izmirene su tokom 2020. godine (promet od 14.939.247 KM, a saldo od 8.256 KM). Odnosile su se najvećim dijelom na obaveze prema: „Pretisu” d.d. Vogošća (promet od 4.462.517 KM), „BNT-TMIH” d.d. Novi Travnik (promet od 7.671.980 KM), „Igmanu” d.d. Konjic (promet od 2.514.328 KM), „PS Vitezitu” d.o.o. Vitez (8.256 KM) i „Zraku” d.d. Sarajevo (promet od 4.849 KM). Obaveze su izmirene u skladu s ugovorima, osim kod dobavljača „Pretis” d.d. Vogošća.

Ugovor između Društva (kupac) i dobavljača „Pretis” d.d. Vogošća sklopljen je 27. 12. 2016. godine. Isporuka robe je ugovorena kroz šest lotova u roku od devet mjeseci od datuma potpisa ugovora od prve uplate avansa, koja je ugovorena u visini od 10% ukupne vrijednosti ugovora nakon potpisivanja. Ugovorom je definisano da će, u slučaju kašnjenja isporuka u odnosu na rokove, **kupac zaračunati dobavljaču penale za kašnjenje u visini od 1% od vrijednosti lota po sedmici kašnjenja, ali ne više od 6% od ukupne vrijednosti Ugovora. Nakon samo 17 dana od potpisivanja ugovora, potpisan je aneks I kojim je izmijenjena jedinična cijena.**

Aneks ugovora potpisan je između direktorice „Pretisa” i tadašnjeg direktora Društva. **Nemamo informaciju da li je Nadzorni odbor bio upoznat, niti da je dao saglasnost na potpisani aneks. Članom 37. Statuta i članom 35. Odluke o osnivanju Društva propisano je da Nadzorni odbor nadzire rad Uprave i**

poslovanje Društva. Razlika u cijeni između prvobitnog ugovora i aneksa, kojim je povećana cijena nakon 17 dana, iznosi 1.500.000 EUR. Cijena je promijenjena bez ikakvog objašnjenja ili klauzule.

Ugovor je vezan za isporuku robe ino kupcu od 8. 12. 2016. godine, a rok za izvršenje bio je devet mjeseci. Isporuka robe trebala se realizovati kroz šest lotova (isporuka). Plaćanje ino kupca ugovoreno je 40 dana od prijema pošiljke. Ugovorom su propisane i kazne za kašnjenje (penali). Ukoliko prodavač kasni u isporuci kompletne količine, kupac ima pravo nametnuti kazne za kašnjenje u iznosu od 1% od vrijednosti zakašnjele isporuke za svaku sedmicu kašnjenja, s tim da ukupne kazne ne budu veće od 6% od ukupne vrijednosti ugovora.

Dinamika realizacije isporuke robe nije pratila potpisani ugovor od samog početka. Isporuka prve pošiljke trebala je započeti nakon zaključenja Ugovora i ispunjenih uslova, ugovorenom dinamikom (šest lotova raspoređeno na 240 dana). Međutim, to se nije realizovalo. Društvo po tom osnovu nije „Pretisu“ obračunalo ugovorom predviđene penale za kašnjenje isporuke (od 1% do 6% od cijene ugovora), iako je i samo bilo izloženo negativnim efektima obračuna penala za kašnjenje ino kupcu u ukupnom iznosu od 428.851 KM.

U međuvremenu su potpisana još dva aneksa ugovora između Društva i „Pretisa“ (21. 12. 2017. godine i 27. 11. 2020. godine), kojim se mijenjaju klauzule vezane za obračun penala. Izmijenjenim klauzulama ugovorne strane su se usaglasile da će se obračunati penali zbog kašnjenja u isporuci robe solidarno dijeliti (50 : 50). Ino kupac je umanjio iznos posljednje uplate Društvu, i to u vrijednosti od 256.500 USD (428.851 KM) po osnovu kašnjenja u isporuci robe.

Isporuka po ovom Ugovoru okončana je tek u junu 2019, iako je trebala biti realizovana u 2017. godini.

Smatramo da je Ugovor s dobavljačem „Pretis“ d.d. Vogošća bio štetan za Društvo zbog sljedećeg:

- bez obrazloženja i dodatne dokumentacije povećana je cijena robe (plaćeno dobavljaču 1.500.000 EUR više u odnosu na prvobitni ugovor), što je direktno uticalo na ostvareni prihod Društva;
- ugovoreni rokovi isporuke nisu ispoštovani, pri čemu Društvo nije sebe zaštitilo, niti je obračunalo ugovorom predviđene penale zbog kašnjenja;
- Društvu je ino kupac obračunao penale zbog kašnjenja isporuke, koji su u 2020. godini evidentirani u iznosu od 428.851 KM.

Zbog navedenog, ne možemo se uvjeriti da su nadležne osobe poduzele odgovarajuće aktivnosti kako bi Društvo zaštitile od negativnih ekonomskih posljedica koje su nastale usljed nepostupanja po zaključenom ugovoru. Naime, u skladu s članom 32. stav 4. Zakona o privrednim društvima, nadležne osobe u obavezi su da poslove obavljaju savjesno, s pažnjom dobrog privrednika i u razumnom uvjerenju da djeluju u najboljem interesu Društva. Međutim, isporuka je okončana u junu 2019. godine, a ugovor je potpisan 27. 12. 2016. godine, s rokom isporuke od devet mjeseci nakon potpisivanja ugovora. Društvo također nije priznalo i mjerilo obaveze za kašnjenje isporuke kao rezervisanje u godini kada su penali nastali, u skladu s MRS-om 37. To je imalo za posljedicu da su u 2020. godini evidentirani troškovi za penale u iznosu od 428.851 KM.

Preporuka:

- ***u potpunosti poštovati odredbe zaključenih ugovora, posebno vodeći računa o ispunjavanju obaveza dobavljača prilikom isporuke ugovorene robe, u cilju zaštite imovine Društva.***

Obaveze prema dobavljačima u zemlji iskazane su u iznosu od 2.069 KM. Promet dobavljača tokom 2020. godine iskazan je u iznosu od 577.295 KM, a najvećim dijelom odnosi se na: „BAF International“ d.o.o. (120.515 KM) i „Melvudin commerc“ d.o.o. (326.890 KM).

Obaveze su izmirene nakon izvršenog ugovorenog posla. Ugovori s ovim dobavljačima potpisani su nakon provedenih postupaka, u skladu s Pravilnikom o nabavkama. Stanja obaveza prema dobavljačima potvrđena su prema konfirmacijama salda koje su pristigle u Društvo.

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja iskazane su u iznosu od 45.672 KM, a najvećim dijelom odnose se na: obaveze za neto plaće za decembar 2020. godine u iznosu od 21.833 KM, kao i neizmirene obaveze po osnovu poreza i doprinosa za plaće za decembar 2020. godine. Plaća za decembar i obaveze za poreze na plaće i naknade za decembar izmirene su u januaru 2020. godine.

Druge obaveze, iskazane u iznosu od 5.393 KM, odnose na obaveze za decembar 2020. godine, za naknade članovima odbora, komisija i po osnovu ugovora o djelu, uključujući i pripadajuće poreze i doprinose.

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine, iskazane u iznosu od 13.034 KM, odnose se najvećim dijelom na obaveze po osnovu naknada za korištenje šuma od 7.177 KM i dodatno utvrđene obaveze po inspekcijском Zapisniku u iznosu od 5.663 KM.

6.2.4.3 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 458.838 KM i odnose se na: kratkoročna rezerviranja po započetim sudskim sporovima u iznosu od 375.096 KM i kratkoročna rezerviranja za zadržane retencije (kratkoročni dio prema dobavljaču „Ilgman“ d.d. Konjic po osnovu ugovora iz 2019. godine) od 82.279 KM.

Kratkoročna rezerviranja po započetim sudskim sporovima odnose se na rezerviranja za potencijalne gubitke za 2020. godinu, što je šire pojašnjeno u tački 8. Izvještaja.

6.2.5 Popis sredstava i obaveza

Na osnovu Odluke Uprave Društva od 31. 12. 2020. godine o provođenju popisa imovine i obaveza Društva, imenovana je centralna popisna komisija, sa zadatkom da organizuje rad, prati popis imovine i izradi elaborat o popisu.

Prema članu 26. Zakona o računovodstvu i reviziji i članu 57. Pravilnika o računovodstvu, na kraju popisa popisna komisija sastavlja izvještaj o obavljenom popisu, utvrđuje viškove i manjkove i dostavlja ga na razmatranje tijelu nadležnom za razmatranje rezultata popisa za odlučivanje o popisu, najkasnije 15 dana od dana isteka poslovne godine.

Popisna komisija je sačinila Izvještaj o izvršenom popisu sredstava i obaveza na 27. 2. 2021. godine, koji je Uprava usvojila isti dan. Odlukom o provođenju popisa imovine i obaveza Društva je definisan rok do 15. 1. 2021. godine. Isti rok predviđen je i Pravilnikom o računovodstvu Društva (Finansijske izvještaje odobrila je Uprava i predati su Finansijsko-informatičkoj agenciji 23. 2. 2021. godine).

Ne možemo potvrditi da je izvršeni popis stalnih sredstava u potpunosti proveden u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o računovodstvu Društva.

Preporuka:

- **Godišnji popis imovine i obaveza Društva provesti u rokovima koji su propisani Zakonom o računovodstvu i reviziji i članom 57. Pravilnika o računovodstvu.**

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazane su ukupne novčane isplate od 995.277 KM, što za rezultat ima negativan novčani tok u istom iznosu s obzirom na to da nisu iskazani novčani primici. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2020. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje nisu sastavljane u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, kao ni u skladu s članom 38. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH. U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), a nisu date potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja, u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje.

Preporuka:

- ***bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.***

7. NABAVKE

Društvo kod postupka nabavki robe i usluga ne primjenjuje Zakon o javnim nabavkama.

Statutom je propisano da se svi postupci nabavke provode u skladu s provedbenim propisom kojim se uređuje postupak nabavki u Društvu.

Naime, Društvo se tokom 2019. godine obraćalo Agenciji za javne nabavke za očitovanje je li obvezno primjenjivati Zakon o javnim nabavkama, kao i za tumačenje člana 4. Zakona. Agencija je u svom dopisu od 27. 12. 2019. godine obrazložila da je subjekt koji spada u kategorije ugovornih organa i zadovoljava potrebe od općeg interesa dužan primjenjivati Zakon o javnim nabavkama.

Društvo nije sektorski ugovorni organ, jer ne obavlja djelatnosti iz oblasti vodosnabdijevanja, energetike, prometa i poštanskih usluga. Njegova djelatnost je vrlo specifična: bavi se komercijalnim djelatnostima i osnovano je radi obavljanja privredne djelatnosti i ostvarivanja dobiti. Nabavke koje provodi imaju komercijalni karakter i provode se po principu slobodne trgovine i slobodnog i tržišnog ugovaranja, a sve s ciljem ostvarivanja novčane dobiti, a ne zadovoljavanja općeg ili javnog interesa.

Pravilnik o nabavci donijela je Uprava u julu 2020. godine, kojim su regulisani osnovni principi i postupci: planiranje nabavki, postupak pokretanja i odobravanja nabavki, postupak nabavke, prigovori, zaključivanje ugovora o nabavci, i prelazne i završne odredbe.

Do donošenja novog Pravilnika o nabavci u julu 2020. godine na snazi je bio Pravilnik kojim nije bilo propisano donošenje plana javnih nabavki, te za 2020. godinu nije donesen plan.

Pravilnikom su propisani i postupci putem: direktnog sporazuma, pozivnog postupka i javnog nadmetanja sa objavom obavještenja.

Prema prezentiranim podacima, tokom 2020. godine provedeno je i revidirano sljedeće:

Vrsta postupka	Vrijednost provedenih nabavki		Uzorak provedenih nabavki	
Javno nadmetanje s objavom obavještenja	2	931.769	2	931.769
Pozivni postupak	2	23.106	2	23.106
Direktni sporazum	21	13.840	2	9.469
Ukupno	25	968.715	6	964.344

Društvo je tokom 2020. godine najznačajniji iznos nabavki od 931.769 KM provelo putem **javnog nadmetanja sa objavom obavještenja na stranici Društva**. To je postupak koji se provodi u slučaju kad je procijenjena vrijednost nabavke veća od 50.000 KM i za usluge i radove veće od 80.000 KM. Izvršena je nabavka pružanja usluga međunarodnog kopnenog i vazdušnog prevoza robe za konkretan ugovor sa ino kupcem, za prevoz fabrika dobavljača – kopneni i aviotransport – aerodrom ino kupca. Kriterij za dodjelu ugovora bila je najniža cijena, a Ugovor je zaključen s dobavljačem „Baf International“ d.o.o. Sarajevo na iznos od 264.500 KM. U roku su pristigle dvije ponude, i to „Baf Internationala“ (264.500 KM) i „Miriam logistike“ d.o.o. (304.132 KM). Uvidom u dokumentaciju komisija je utvrdila da pristigla ponuda „Miriam logistike“ nije bila potpuna, dok je drugog ponuđača bila potpuna i zadovoljavajuća, te je donesena Odluka i sklopljen Ugovor sa „Baf Internationalom“ d.o.o. Sarajevo 17. 12. 2020. godine.

Izgradnja administrativno-proizvodnog objekta, Faza II, ugovorena je s dobavljačem „Vindi Tip“ d.o.o. na iznos od 667.269 KM. Nadzorni odbor dao je saglasnost za nabavku 18. 11. 2020. godine. Uvidom u dokumentaciju konstatujemo da su u postavljenom roku pristigle četiri ponude sljedećih ponuđača: „Kolinvest“ d.o.o. Sarajevo (678.399 KM), „H.M.I. Inženjering“ d.o.o. Sarajevo (700.202 KM), „Vindi – Tip“ d.o.o. Sarajevo (667.269 KM) i „Hadžić gradnja“ d.o.o. Sarajevo (692.661 KM). Komisija je rangirala ponude po kriteriju najniže cijene, te je donesena Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača i potpisan Ugovor 24. 11. 2020. godine.

Pozivni postupak vrši se za nabavke robe procijenjene vrijednosti od 6.000 KM do 50.000 KM, za usluge i radove do 80.000 KM, na način da Društvo upućuje poziv određenom broju ponuđača, pri čemu taj broj ne može biti manji od tri. Za ovaj postupak Društvo nema obavezu objavljivati obavještenje o nabavci na svojoj internet-stranici. Ovim postupkom provedene su nabavke revizije finansijskih izvještaja za period od 1. 1. 2020. do 31. 12. 2020. godine i za vršenje stručnog nadzora nad izvođenjem građevinskih radova na izgradnji administrativno-proizvodnog objekta, II faza. Ugovor za nabavku revizijskih usluga potpisan je s dobavljačem „Adress“ d.o.o. Sarajevo na iznos od 11.700 KM, na osnovu najniže cijene i uvida u dostavljene tri ponude. Pristigle su ponude sljedećih ponuđača: „Perla“ d.o.o. (18.720 KM), „BDO“ d.o.o. (17.550 KM) i „Adress“ d.o.o. (11.700 KM). Ugovorom sa odabranim dobavljačem ugovoreno je avansno plaćanje u visini od 50% do 10. 12. 2020. godine, na osnovu dostavljenog predračuna, a ostatak nakon ispostavljenog izvještaja, za šta je krajnji rok 31. 3. 2021. godine.

Za vršenje usluga stručnog nadzora ugovor je potpisan s dobavljačem „Redisign“ d.o.o. Sarajevo na iznos od 11.406 KM, na osnovu najniže ponude. Ponude su dostavili ponuđači: „Redisign“ d.o.o. Sarajevo (11.406 KM), „Jejna Arhitektura“ d.o.o. Sarajevo (16.682 KM) i „Doxat Inženjering“ d.o.o. Sarajevo (20.018 KM). Uvidom u dokumentaciju konstatiramo da su nabavke izvršene u skladu s Pravilnikom o nabavci.

Postupak nabavke na osnovu **direktnog sporazuma** vrši se za nabavku roba, usluga i radova čija je procijenjena vrijednost do 6.000 KM, na osnovu traženja ponude jednog ili više ponuđača. Izvršili smo uvid u dva direktna postupka za nabavku goriva od dobavljača „Hifa-Petrol“ d.o.o. Sarajevo u vrijednosti od 6.885 KM i nabavku četiri laptopa dobavljača „Star CO“ d.o.o. u vrijednosti od 2.584 KM. Ove nabavke provedene su u skladu s novim Pravilnikom o nabavkama.

Izvršili smo uvid i u realizaciju zaključenih ugovora iz 2019. godine, i to: nabavku građevinskih radova rušenja i izgradnje administrativno-proizvodnog objekta i nabavku službenog vozila. Nabavke su obavljene u skladu s Pravilnikom iz 2019. godine, koji je bio na snazi do jula 2020. godine.

- Za radove rušenja i izgradnje administrativno-proizvodnog objekta na lokaciji Igmanska bb (I Faza) potpisan je Ugovor s dobavljačem „Melvudin – Commerc“ d.o.o. Sarajevo u vrijednosti od 679.503 KM. Društvo je pokrenulo postupak nabavke izvođenja građevinskih radova za fazu I po izvedbenom projektu, koja podrazumijeva rušenje 1/3 postojećeg objekta i izvođenje grubih radova Roh bau na izgradnji modernog administrativno-proizvodnog objekta, i prikupilo četiri ponude, i to: „Melvudin – Commerc“ d.o.o. (679.503 KM), „Ans Drive“ d.o.o. (690.524 KM), „Velbos“ d.o.o. (696.416 KM) i „Neimari“ d.o.o. (750.605 KM). Za provođenje postupka nije formirana komisija. Odluku o odabiru izvođača radova donio je direktor, u skladu s tada važećim Pravilnikom. Nisu nam prezentovani dokazi da je izvršeno ispitivanje tržišta prije slanja zahtjeva za dostavu ponuda.

- Nabavka novog automobila Audi Q5 B9 2.0 TDI Quattro S tronic AC – karavan, po principu staro za novo, izvršena je od dobavljača „PORSCHE INTER AUTO BH“ d.o.o. Sarajevo, nakon pristigle tri ponude. Ugovorna cijena vozila iznosila je 91.000 KM i bila je umanjena za procjenu starog vozila (Audi Q5 2.0 TDI AC – karavan, godina proizvodnje 2013) u iznosu od 36.000 KM. Društvo je za nabavku novog vozila platilo 55.000 KM. Druge dvije ponude bile su od dobavljača „STARline“ d.o.o., koje su bile veće od ponude izabranog dobavljača.

Navedene nabavke izvršene su samo na osnovu Odluke direktora Društva, na osnovu tada važećeg Pravilnika, po kojem za nabavke nije bila potrebna saglasnost Nadzornog odbora. Međutim, Nadzorni odbor prema Zapisniku sa osme redovne sjednice od 20. 5. 2020. godine, nije bio u potpunosti upoznat sa njima, iako se radilo o značajnim iznosima (ukupno 734.503 KM). Nabavka novog službenog vozila nije bila planirana Planom poslovanja za 2019. godinu, na koji je Nadzorni odbor dao saglasnost. Izgradnja administrativno-proizvodnog objekta je planirana, ali Nadzorni odbor nije u potpunosti upoznat s načinom provođenja procedure nabavke i izvođenja svih građevinskih radova na administrativno-poslovnom objektu.

U skladu s odredbama članova 37. i 80. Statuta Društva, propisano je da Nadzorni odbor, u sklopu svojih nadležnosti, nadzire rad Uprave, usvaja planove poslovanja, te vrši nadzor nad radom Uprave i zaposlenika Društva u pogledu primjene provedbenog propisa o nabavci, te razmatra izvještaje o nabavci, a sve u cilju efikasnog provođenja postupaka nabavki.

Također, postavlja se pitanje opravdanosti izgradnje ovakvog objekta, koji bi se koristio u administrativne svrhe i za proizvodnju, budući da Društvo nema uslove i kapacitete, dozvolu Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, niti trogodišnji plan poslovanja kojim bi se predvidjela ovakva investicija.

Napominjemo da se donošenjem novog Pravilnika o nabavkama, članom 6, regulisalo da Uprava Društva može donijeti odobrenje za pokretanje nabavke u iznosu do 50.000 KM za robe, a do 80.000 KM za usluge i radove, a Nadzorni odbor za iznose iznad toga.

8. SUDSKI SPOROVI

Prema podacima dostavljenim u izvještajima o aktivnim predmetima zaključno s 31. 12. 2020. godine, protiv Društva se vode tri sudska spora ukupne vrijednosti od 393.753 KM. Bivši direktor je pokrenuo spor u vrijednosti od 92.966 KM. Općinski sud donio je prvostepenu presudu u korist tužitelja da je Društvo dužno platiti, na ime naknade plaće za period od 6. 4. 2013. do 30. 6. 2018. godine, ukupno, s kamatama, 213.177 KM, što je rezervisano u prethodnoj godini, i 9.688 KM na ime zateznih kamata za 2020. godinu. Na prvostepenu presudu, koja je donesena u korist tužitelja, Društvo je uložilo žalbu.

Porezna uprava izvršila je inspekcijki nadzor za period 2014–2019. godine kojim su utvrđene dodatne obaveze u iznosu od 197.150 KM. Društvo je na Rješenje uložilo žalbu 8. 5. 2020. godine drugostepenom organu, Federalnom ministarstvu finansija. Do okončanja revizije navedeni postupak nije bio okončan.

Prema procjeni Društva u 2020. godini, pojedini sudski sporovi će imati negativne ishode, te je stoga izvršeno rezervisanje u ukupnom iznosu od 357.096 KM u skladu s MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Društvo je 10. 6. 2021. godine dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

Dio obrazloženja koji se odnosi na odluke o neusvajanju finansijskih izvještaja prihvaćen je i inkorporiran u izvještaj u dijelu obrazloženja iz Zapisnika s osme redovne sjednice Nadzornog odbora od 20. 5. 2020. godine, na kojoj su članovi Nadzornog odbora razmatrali finansijske izvještaje za 2019. godinu i dali svoj stav o nabavci vozila koja nije bila u planu poslovanja, kao i o procesu izvođenja radova na administrativno-poslovnom objektu.

Prihvaćen je dio obrazloženja vezan za date preporuke o uspostavi internih kontrola, sistematizaciju radnog mjesta rukovodioca službe za finansijske i računovodstvene poslove, te dio vezan za ugovor o radu direktora. Dostavljene su i odluke o pokriću gubitka za 2020. godinu i za ranije periode, i inkorporirane su u Izvještaj.

Obrazloženja i priloženu dokumentaciju koja se odnosi na: način evidentiranja troškova agentske provizije, donošenje trogodišnjeg plana poslovanja, aktivnosti organa upravljanja koji nisu poduzeli odgovarajuće mjere kako bi Društvo zaštitili od negativnih ekonomskih posljedica, nastalih usljed nepostupanja po zaključenom ugovoru s „Pretisom“ d.d. Vogošća, izvršenje godišnjeg popisa imovine i obaveza, formiranje fonda rezervi i Odbora za reviziju, nije prihvaćen, za šta dajemo sljedeća obrazloženja:

- Trošak za agentsku proviziju u iznosu od 1.123.356 KM nije priznat u 2019. godini, kad je evidentiran prihod i izvršena isporuka, odnosno nije izvršeno rezervisanje za potencijalne obaveze, što nije u skladu s članom 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, tačkama 4.49 i 4.50 Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje po kojima se rashodi priznaju u bilansu uspjeha na osnovu direktne povezanosti između nastalih troškova i ostvarenih pojedinačnih stavki prihoda i MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. Objašnjenje da je trošak priznat kada je izvršeno plaćanje krajnjeg kupca nije prihvaćeno kao validan argument i nije uticalo na izmjenu datog nalaza, preporuke i kvalifikacije u Izvještaju;
- Donošenje trogodišnjeg plana, formiranje fonda rezervi i Odbora za reviziju obaveze su u skladu s važećim Statutom Društva, koji je postavljen kao kriterij za reviziju. Objašnjenje da je Statut napravljen po modelu za javna preduzeća nije prihvaćeno kao validan argument i nije uticalo na izmjenu datog nalaza. Društvo treba poduzeti aktivnosti na izmjeni Statuta ukoliko smatra da nije odgovarajući za djelatnost i pravni oblik Društva;
- Kad je riječ o aktivnostima organa upravljanja kako bi Društvo zaštitili od negativnih ekonomskih posljedica, nastalih usljed nepostupanja po zaključenom ugovoru s „Pretisom“ d.d. Vogošća, nije nam prezentirana dodatna dokumentacija koja bi uticala na izmjenu nalaza, preporuka i kvalifikacija u Izvještaju;
- Godišnji popis imovine i obaveza treba provesti u rokovima koji su propisani Zakonom o računovodstvu i reviziji i članom 57. Pravilnika o računovodstvu. Nije nam prezentirana dodatna dokumentacija koja bi uticala na izmjenu nalaza i preporuke u Izvještaju.

Koordinatorica za
finansijsku reviziju

Mia Buljubašić

Tim za reviziju

Alida Selimović – voditeljica tima

Nina Šunjić – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine			
„UNIS GROUP“ Društvo ograničene odgovornosti			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	5.386.293	24.121.749
1	Prihodi od prodaje robe	5.350.814	24.121.749
2	Prihodi od prodaje učinaka	29.337	-
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka		
4	Ostali poslovni prihodi	6.142	-
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	6.895.083	21.787.361
1	Nabavna vrijednost prodane robe	4.601.974	17.864.593
2	Materijalni troškovi	18.817	129.004
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	572.780	598.153
4	Troškovi proizvodnih usluga	143.158	1.535.399
5	Amortizacija	37.018	38.684
6	Troškovi rezervisanja	161.919	132.578
7	Nematerijalni troškovi	1.359.417	
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka		
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka		
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	-	2.334.388
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	1.508.790	-
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	667.571	880.135
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	239.177	608.578
2	Prihodi od kamata	-	3.017
3	Pozitivne kursne razlike	205.435	200.439
4	Prihodi od efekata valutne klauzule		
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja		
6	Ostali finansijski prihodi	222.959	68.101
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	765.210	253.193
1	Finansijski rashodi iz odnosa s povezanim pravnim licima		46.734
2	Rashodi kamata	440.011	16.535
3	Negativne kursne razlike		
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule		
5	Ostali finansijski rashodi		
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)		626.942
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	97.639	
VII	Dobit redovne aktivnosti (III-VI) > 0		2.961.330
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III-VI) < 0	1.606.429	
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)		
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava		
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina		
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava		
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		
5	Dobici od prodaje materijala		
6	Viškovi		
7	Naplaćena otpisana potraživanja		
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika		
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi		
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	34.211	3.729
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	13	3.629
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina		
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava		
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		
5	Gubici od prodaje materijala		
6	Manjkovi		

7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	-	-
8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	-	-
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	34.198	100
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	34.211	3.729
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)		
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	3	1.047
2	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	1	
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava		
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava		
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	2	1.046
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0		
1*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	91	2.288
2*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	10	183
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0		2.960.752
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	1.640.557	
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1**	Porezni rashodi perioda	-	-
2**	Odloženi porezni rashodi perioda	-	-
3**	Odloženi porezni prihodi perioda	-	-
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) > 0		
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) < 0	-	-
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA		
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	-	-
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	-	-
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XXI	Neto dobit perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0		2.960.752
XXII	Neto gubitak perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	1.640.557	
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK		
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu		
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu		
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit		
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0		
XXIV	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0		
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0		2.960.752
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	1.640.557	
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXI ili XXII)	1.640.557	2.960.752
	a) vlasnicima matice	1.640.557	2.960.752
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)		
	a) vlasnicima matice		
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Zarada po dionici:		
	a) obična		
	b) razdijeljena		
	Prosječan broj zaposlenih:		
	- na bazi sati rada	15	15
	- na bazi stanja krajem mjeseca		

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 23. 2. 2021. godine.

Direktor
Mirsad Siručić

Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine					
„UNIS GROUP“ Društvo ograničene odgovornosti					
1	Pozicija	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
2	3	4	5	6	
	AKTIVA				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (od 1 do 8)	1.714.743	152.639	1.562.104	1.283.691
1	Nematerijalna sredstva	46.675	36.515	10.160	16.846
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	1.579.856	116.124	1.463.732	1.195.829
3	Investicione nekretnine				
4	Biološka sredstva				
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva				
6	Dugoročni finansijski plasmani				
7	Druga dugoročna potraživanja	86.643		86.643	71.016
8	Dugoročna razgraničenja				
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA				
	C) TEKUĆA SREDSTVA (od 1 do 2)	9.976.465	1.543.237	8.433.228	15.768.380
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	3.963.534	328.289	3.635.245	121.186
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	6.012.931	1.214.948	4.797.983	15.647.194
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA				
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA				
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	11.691.208	1.695.876	9.995.332	17.052.071
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna aktiva				
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	11.691.208	1.695.876	9.995.332	17.052.071
	PASIVA				
	A) KAPITAL (od 1 do 10)			3.431.198	5.071.755
1	Osnovni kapital			5.000	5.000
2	Upisani neplaćeni kapital			-	-
3	Emisiona premija			-	-
4	Rezerve			-	-
5	Revalorizacione rezerve			-	-
6	Nerealizovani dobiti			-	-
7	Nerealizovani gubici			-	-
8	Neraspoređena dobit			5.071.755	5.071.755
9	Gubitak do visine kapitala			1.645.557	5.000
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli				
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA			96.308	82.279
	C) DUGOROČNE OBAVEZE				
	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE				
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)			6.008.988	11.683.319
1	Kratkoročne finansijske obaveze			-	-
2	Obaveze iz poslovanja			5.944.889	11.329.908
3	Obaveze iz specifičnih poslova				
4	Obaveze po osnovu plaća, nak. i ostalih primanja zaposlenih			45.672	39.496
5	Druge obaveze			5.392	5.483
6	Obaveze za PDV				
7	Obaveze za ostale poreze i druge dažbine			13.035	10.328
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			458.838	214.718
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			9.995.332	17.052.071
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna pasiva				
	UKUPNO PASIVA (I+II)			9.995.332	17.052.071

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 23. 2. 2021. godine.

Direktor
Mirsad Siručić

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine (Indirektna metoda)				
„UNIS GROUP“ Društvo ograničene odgovornosti				
	Opis	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za period		(1.640.557)	2.662.648
	Usklađenja za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	590	5.090
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)		
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	36.428	33.594
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)		
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+(-)		
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+(-)		
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+(-)		
9	Ukupno (2 do 8)		37.018	38.684
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	(3.514.058)	3.263.753
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	10.243.655	(2.907.968)
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	(309.516)	1.243.562
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	205	22.826
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	(4.888.069)	(229.776)
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	8772.233	(474.430)
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	244.120	132.332
17	Ukupno (10 do 16)		1.003694	1.050.299
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+-9+-17)		(599.845)	3.751.631
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)			
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+		
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela			
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+		
23	Prilivi iz osnova kamata	+		
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+		
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+		
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)		395.432	519.640
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	80.000	-
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-		
29	Odlivi iz osnova kupovine osnovne imovine	-	315.432	519.640
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-		
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)			
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		(395.432)	519.640
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)			560.000
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+		
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+		
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+		560.000
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+		
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39 do 44)			
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-		
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-		
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-		
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-		
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-		
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-		

45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)			560.000
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)			
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)			4.311.631
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		995.277	519.640
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)			3.791.991
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		995.277	
51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		5.258.630	1.466.639
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine		-	-
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine		-	-
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda		4.263.353	5.258.630

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 23. 2. 2021. godine.

Direktor
Mirsad Siručić

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2020 . godine								
„UNIS GROUP“ Društvo ograničene odgovornosti								
VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Reval. rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3+5±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2018. god.	5000	-	-	-	2.404.107	2.409.107		2.409.107
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2018, odnosno 1. 1. 2019. god. (1 ± 2 ± 3)	5.000	-	-	-	2.404.107	2.409.107		2.409.107
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	2.662.648	2.662.648		2.662.648
9. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka								
10. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala								
11. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	-	-	-	-				
12. Stanje na 31. 12. 2019. godine, odnosno 1. 1. 2020. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	5.000				5.066.755	5.071.755		5.071.755
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2019, odnosno 1. 1. 2020. god. (12 ± 13 ± 14)	5.000				5.066.755	5.071.755		5.071.755
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
18. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	(1.640.557)	(1.640.557)		(1.640.557)
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	-	-	-	-	-	-	-	-
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-

22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
23. Stanje na 31. 12. 2020. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)	5.000				3.426.198	3.431.198		3.431.198

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 23. 2. 2020. godine.

Direktor
Mirsad Siručić